

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства та
природокористування
Навчально-науковий інститут будівництва та архітектури
Кафедра архітектури та середовищного дизайну

“Затверджую”
Проректор з науково-педагогічної,
методичної та виховної роботи
О.А.Лагоднюк

« ____ » _____ 2017 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Архітектура житлових будинків»

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Program of the Discipline

ARCHITECTURE OF RESIDENTIAL BUILDINGS

(назва навчальної дисципліни)
(name of the discipline)

Спеціальність 191 „Архітектура та містобудування”

Specialty 191 „Architecture and urban planning”

Рівне – 2017

Робоча програма з навчальної дисципліни “**Архітектура житлових будинків**” для студентів за спеціальністю 191 “Архітектура та містобудування”- Рівне: НУВГП, 2017 – 14 с.

Розробник: М.В.Шолудько, доцент кафедри архітектури та середовищного дизайну НУВГП.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри архітектури та середовищного дизайну

Протокол № 13 від «29» «червня» 2017 р.

Завідувач кафедри архітектури та середовищного дизайну _____ О.Л.Михайлишин

Схвалено науково-методичною комісією за спеціальністю 191 “Архітектура та містобудування”.

Протокол № 4 від «29» «червня» 2017р.

Голова методичної комісії _____ О.Л.Михайлишин

© М.В.Шолудько, 2017

© НУВГП, 2017

ВСТУП Анотація

Одним із найвагоміших об'єктів архітектури являється житло. В сучасних умовах житлового проектування модифікуються взаємовідносини споживача, замовника і виконавця, змінились конструктивно-технічні системи, методи зведення житлових будинків, архітектурно-планувальні рішення.

Навчальний курс «Архітектура житлових будинків» забезпечує вивчення студентами методології проектування житла, що являється пріоритетним в практичній творчій діяльності архітектора. Даний курс складає одну із найважливіших програм архітектурної освіти.

Ключові слова: житло, споживач, замовник, виконавець, житлові будинки.

Abstract

One of the most important objects of architecture is house. In modern conditions of residential design were modified relationships between the consumer, customer and executor. Structurally-technical systems, methods of construction of residential buildings, architectural and planning solutions were changed.

The course "Architecture of residential buildings" provides a study of residential design methodology that is preferred in the practice of creative activity of the architect. This course is one of the most important architectural education programs.

Keywords: house, consumer, customer, residential buildings.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів відповідних ECTS – 3	Галузь знань 19 «Архітектура та будівництво»	Обов'язкова Нормативна
Модулів – 4	Спеціальність: 191	Рік підготовки: -5-й, Семестр: -9-й;
Змістових модулів	«Архітектура та містобудування.»	Лекції – 16 Практичні –16

Загальна кількість годин – 90		Самостійна робота – 58
Тижневих годин: аудиторних – 4 СРС – 9,5	Рівень вищої освіти: магістр.	Вид контролю: Залік - 1

2. Мета та завдання дисципліни.

Мета: Вивчення курсу полягає в засвоєнні теоретичних, методологічних та практичних засад проектування житлових будинків в сучасних умовах. Робоча програма курсу «Архітектура житлових будинків» підготовлена у відповідності до учбового плану спеціальності 191 «Архітектура та містобудування».

Завдання: Навчальний курс «Архітектура житлових будинків» забезпечує вивчення студентами методології проектування житла, що являється пріоритетним в практичній творчій діяльності архітектора. Даний курс складає одну із найважливіших програм архітектурної освіти.

Навчальний курс даного предмета поділяється на чотири розділи:

- Перший розділ складають загальні принципи проектування житла, соціально-демографічні передумови формування житлового середовища, містобудівні особливості житлових будинків в нових житлових утвореннях та умовах реконструкції житлового середовища.
- Другий розділ складають основні принципи організації квартири.
- Третій і четвертий розділи складають детальний аналіз принципів проектування основних типів житлових будинків.

В результаті вивчення курсу студент повинен

знати:

- історико - теоретичні витoki сучасного архітектурного проектування житлових будівель;
- понятійно-термінологічний апарат, дотичний до проектування житлових будинків;
- основи типології сучасного житла;
- конструктивні засади проектування житлових будинків;
- основні стилістичні спрямування в новітній архітектурній практиці;
- принципів засади творчого пошуку нових архітектурних форм житла;
- творчі здобутки та існуючі проблеми в новітній житловій архітектурі.

В результаті вивчення дисципліни студент повинен

вміти:

- на практиці користуватися набутими знаннями, застосовувати теоретичні положення для оптимального вирішення творчих завдань при проектуванні житлових будинків;

- самостійно визначати цілі та оптимальні шляхи створення комфортного життя в залежності від сукупних функціональних, конструктивних та естетичних чинників;
- на основі отриманих знань і у взаємодії з теоретичними положеннями суміжних дисциплін приймати обґрунтовані, раціональні та оригінальні проектні рішення.

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Основи проектування житла

Тема 1. Загальні відомості про житло.

- Житлове середовище – як об'єкт проектування.
- Структурні рівні житлового середовища.
- Основні типи житлових будинків.
- Види житлової забудови.

Тема 2. Основні фактори, які впливають на проектування житла.

- Соціальні вимоги до житла.
- Природно-кліматичні умови.
- Містобудівні фактори.
- Конструктивні системи і методи спорудження будинків.
- Інженерне обладнання будинків.
- Будівельні матеріали.
- Економічні вимоги.
- Методика проектування житла.

Модуль 2. Квартира та її склад.

Тема 1. Функціональні основи формування квартир.

- Загальні положення проектування квартир.
- Функціонально-просторова організація основних приміщень квартири.
- Взаємозв'язки приміщень і види функціонального зонування квартир.

Тема 2. Типи квартир і зв'язок їх функціонально-планувальної організації з типом будинку.

- Класифікація житлових чарунок (квартир) в залежності їх інтеграції в структуру будинку.
- Однорівневі квартири.
- Квартири з розміщенням приміщень в різних рівнях.
- Специфіка функціонально-планувальної організації деяких типів квартир.

Тема 3. Архітектурно-просторова структура та організація інтер'єру квартири.

- Квартира і клімат.

- Кліматичні зони.

- Архітектурно-просторова організація квартири.

- Вплив конструкцій і методів зведення житлових будинків на організацію внутрішніх просторів квартири.

Модуль 3. Малоповерхові житлові будинки.

Тема 1. Загальна характеристика без ліфтових будинків.

- Класифікація малоповерхових житлових будинків і функціональні особливості їх використання.
- Розпланувальні елементи без ліфтових будинків.

Тема 2. Житлові будинки із зовнішніми квартирними входами.

- Садибні будинки.
- Блоковані будинки.
- Розпланування присадибних ділянок для розміщення господарських споруд.

Тема 3. Житлові будинки із загально квартирними комунікаціями.

- Секційні будинки.
- Галерейні і коридорні будинки.

Тема 4. Тенденції розвитку типології безліфтових будинків.

- Змішані структури безліфтових будинків.
- Малоповерхові житлові будинки підвищеної щільності для міської забудови

Модуль 4. Багатоповерхові житлові будинки.

Тема 1. Особливі вимоги до багатоповерхових житлових будинків.

- Містобудівні вимоги та умови.
- Соціально-демографічні вимоги.
- Екологічні фактори, інсоляція, провітрювання і шумозахист багатоповерхової житлової забудови.
- Сходово-ліфтові вузли і протипожежні вимоги.
- Влаштування перших поверхів багатоповерхових житлових будинків (нежитлові приміщення, які використовуються для підприємств обслуговування і технічного призначення).

Тема 2. Значення конструктивних і будівельних систем для архітектури багатоповерхових індустріальних житлових будинків.

- Блок-секційний метод.
- Адресно-проектно-виробнича система (АПВС).
- Компоновчо-об'ємно-планувальний елемент (КОПЕ).
- Гнучка система панельного домобудування (ГСПД).

- Повнозбірний метод зведення багатоповерхових житлових будинків.
- Змішані будівельні системи.
- Збірно-монолітний метод зведення багатоповерхових житлових будинків.

Тема 3. Типи багатоповерхових житлових будинків.

- Багатосекційні житлові будинки.
- Односекційні житлові будинки.
- Коридорні та коридорно-секційні житлові будинки.
- Галерейні житлові будинки.

Тема 4. Багатоповерхове житлове будівництво в особливих умовах.

- Житлові будинки для південних районів (кліматичні зони III і IV).
- Житлові будинки для північних широт (кліматичні зони IA; B; B; Г).
- Житлові будинки на рельєфі.
- Терасні житлові будинки.
- Шумозахисні житлові будинки.
- Багатофункціональні житлові будинки.

Тема 5. Особливості архітектурної композиції багатоповерхових житлових будинків.

- Функціональна структура, конструктивні особливості, декоративні засоби, які використовуються в архітектурній композиції багатоповерхових житлових будинків.
- Композиційні приклади багатоповерхової житлової забудови.

Тема 6. Багатофункціональні житлові комплекси.

- Соціальні передумови виникнення і розвитку багатофункціональних житлових комплексів.
- Громадсько-житлові комплекси з відкритою системою обслуговування.
- Об'ємно-планувальна організація житлових комплексів різних категорій для умов реконструкції.
- Житлові комплекси з напівзакритою і закритою системою обслуговування.

4. Структура залікового кредиту.

Назви тем змістових модулів	Кількість годин			
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна та індивідуальна робота	Разом
1	2	3	4	5
Модуль 1. Основи проектування житла				
Тема 1. Загальні відомості про житло	1	1	1	3
Тема 2. Основні фактори, які впливають на проектування житла	1	1	2	4
Модуль 2. Квартира та її склад				
Тема 1. Функціональні основи формування квартир	1	1	6	8
Тема 2. Типи квартир і зв'язок їх функціонально-планувальної організації з типом будинку.	1	1	6	8
Тема 3. Архітектурно-просторова структура та організація інтер'єру квартири.	1	1	5	8
Модуль 3. Малоповерхові житлові будинки				
Тема 1. Загальна характеристика без-ліфтових будинків	1	1	5	7
Тема 2. Житлові будинки із зовнішніми квартирними входами	1	1	5	8
Тема 3. Житлові будинки із загальноквартирними комунікаціями	1	1	2	4
Тема 4. Тенденції розвитку типології безліфтових будинків	1	1	4	6
Модуль 4. Багатоповерхові житлові будинки				
Тема 1. Особливі вимоги до багатоповерхових житлових будинків	2	2	5	8
Тема 2. Значення конструктивних і будівельних систем для архітектури багатоповерхових індустріальних житлових будинків.	1	1	4	6

Тема 3. Типи багатоповерхових житлових будинків	1	1	3	5
Тема 4. Багатоповерхове житлове будівництво в особливих умовах	1	1	4	6
Тема 5. Особливості архітектурної композиції багатоповерхових житлових будинків	1	1	3	4
Тема 6. Багатофункціональні житлові комплекси.	1	1	3	5
Всього:	16	16	58	90

5. Практичні заняття

№ з/п	Теми практичних занять	Кількість годин
	Модуль 1.	2
1	Схематичні ескізні рішення малоповерхових та багатоповерхових будинків	1
2	Схематична таблиця основних факторів, які впливають на проектування житла	1
	Модуль 2.	3
1	Створення та побудова моделі житлової квартири	1
2	Концептуальні схеми різних типів квартир	2
	Модуль 3.	4
1	Формування концепції секції без ліфтового квартирного будинку	0.5
2	Створення моделі житлової секції (будинку)	0.5
3	Приклади побудови секційних будинків	1
4	Ескізні графічні рішення коридорних будинків	1
5	Архітектурно-планувальна структура житлового садибного будинку.	1
	Модуль 4.	7
1	Формування концепції секції багатоповерхового житлового будинку	1
2	Створення моделі секції багатоповерхового житлового будинку	1
3	Ескізні рішення багатоповерхових житлових будинків	1
4	Архітектурно-планувальні рішення односекційних та багато секційних житлових будинків	1
5	Варіанти ескізних рішень житлових будинків на рельєфі. Терасні будинки	1
6	Концептуальні рішення шумозахисних житлових будинків	1
7	Формування моделі багатофункціонального житлового комплексу	1

6. Самостійна робота

Самостійна робота студента з дисципліни «Архітектура житлових будинків» полягає в самостійному опрацюванні рекомендованої літератури, а також виконанні окремих завдань відповідно до теми практичних занять. Контроль за виконанням самостійної роботи здійснюється викладачем на кожному наступному практичному занятті.

Розподіл годин самостійної роботи:

16 годин – підготовка до аудиторних занять;

18 годин – підготовка до контрольних заходів;

24 годин – підготовка до питань, які не розглядаються під час аудиторних занять.

6.1 Завдання для самостійної роботи.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Модуль 1.	6
1	Житлове середовище як об'єкт проектування	2
2	Роль курсу «Архітектура житлових будинків»	2
3	Основні види житлових будинків	1
4	Містобудівні фактори проектування житла	1
	Модуль 2.	6
1	Літні приміщення в складі квартири	1
2	Функціонально-просторова організація гігієнічних процесів у квартирі	1
3	Принцип варіабельності в проектуванні квартир	1
4	Принцип трансформності просторової організації квартири	0.5
5	Функціонально-просторові особливості малосімейних квартир	0.5
6	«Кімнатність» квартири і її вплив на проектування	0.5
7	Особливості проектування багаторівневих квартир	0.5
8	Конструктивно-технологічні фактори організації внутрішнього простору квартири	0.5
9	Архітектурно-просторова композиція квартири	0.5
	Модуль 3.	6
1	Класифікація безліфтових квартирних будинків і область їх застосування. Планувальні елементи безліфтових будинків	1
2	Секційні будинки. Приклади побудови і типи секцій без ліфтових будинків	1
3	Галерейні і коридорні будинки. Приклади забудови	1
4	Тенденції розвитку типології безліфтових будинків	1
5	Малоповерхові житлові будинки для міської забудови	0.5

	підвищеної щільності	
6	Конструктивні системи та методи спорудження без ліфтових житлових будинків	0.5
7	Особливості інженерного обладнання житлових будинків	0.5
8	Житлові будинки широтної і меридіальної орієнтації	0.5
	Модуль 4.	6
1	Соціально-демографічні передумови формування багатоповерхових житлових будинків	0.5
2	Екологія, інсоляція, провітрювання і шумозахист багатоповерхової житлової забудови.	0.5
3	Сходово-ліфтові вузли і протипожежні заходи, які застосовуються в багатоповерхових житлових будинках	0.5
4	Облаштування перших поверхів багатоповерхового житлового будинку (нежитлові приміщення, які використовуються для закладів обслуговування і технічного призначення)	0.5
5	Повнозбірний метод зведення багатоповерхових житлових будинків.	0.5
6	Змішані будівельні системи. Збірно-монолітний метод	0.5
7	Односекційні та багато секційні житлові будинки. Приклади забудови	0.5
8	Національні та регіональні особливості житлового будівництва	0.5
9	Житлово-громадські комплекси з відкритою системою обслуговування	1
10	Житлові комплекси із «напівзакритого» і «закритого» системного обслуговування	1
	Всього:	24

6.2 Оформлення звіту про самостійну роботу

Самостійна робота студента з дисципліни «Архітектура житлових будинків» полягає в самостійному опрацюванні рекомендованої літератури, а також виконанні окремих завдань відповідно до тем практичних занять і є невід'ємною складовою у здачі заліку. Контроль за виконанням завдань самостійної роботи здійснюється викладачем на кожному наступному практичному занятті.

Матеріали самостійної роботи представляються студентам у вигляді письмового звіту за темами, вказаними у п. 6.1.

Загальний обсяг звіту визначається з розрахунку 0,25 сторінки на 1 годину самостійної роботи. Звіт включає план, вступ, основну частину, висновки, список використаної літератури та додатки.

Звіт оформляється на стандартному папері формату А4 (210x297) з одного боку. Поля: верхнє, нижнє та ліве – 20 мм, праве – 10 мм. Звіт може бути рукописним або друкованим і виконується українською мовою. Захист звіту про самостійну роботу відбувається у терміни, спільно обумовлені студентом і викладачем

7. Методи навчання.

При викладанні навчальної дисципліни «Архітектура житлових будинків» Використовуються інформаційно-ілюстративний та проблемний методи навчання із застосуванням:

- лекцій;
- відеофільмів та CD-R;
- дискусій;
- обговорень;
- виконання самостійної роботи;
- зустрічей із провідними архітекторами міста, представниками органів виконавчої влади та місцевого самоврядування;
- екскурсій на архітектурні об'єкти.

8. Методи контролю.

Поточний контроль знань студентів з навчальної дисципліни проводиться в усній та письмовій формі. Контроль самостійної роботи проводиться:

- з лекційного матеріалу – шляхом перевірки конспектів;
- з практичних занять – з допомогою перевірки виконаних завдань;
- за індивідуальним дослідним завданням – з допомогою перевірки та захисту реферату за обраною темою.

Підсумковий контроль знань відбувається на заліку у письмовій формі у вигляді комплексних контрольних робіт (ККР). Усі форми контролю включено до 100-бальної шкали оцінки.

9. Розподіл балів, що присвоюється студентом

Поточне тестування та самостійна робота														Сума	
Модуль 1		Модуль 2			Модуль 3				Модуль 4						
T1	T2	T1	T2	T3	T1	T2	T3	T4	T1	T2	T3	T4	T5	T6	100
10	5	10	5	10	5	10	5	5	10	5	5	5	5	5	

T1, T2, T3 ... T6 – теми модулів

Шкала оцінювання.

Сума балів за всі форми навчальної діяльності	Для заліку
90-100	Зараховано
82-89	
74-81	
64-73	
60-63	
35-59	Не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. Методичне забезпечення.

1. Шолудько М.В. Методичні вказівки з навчального предмета «Архітектура житлових будинків» для студентів спеціальностей 7.06010201, 8.06010201 «Архітектура будівель і споруд» денної форми навчання. – Рівне: НУВГП, 2014 – 12с.

11. Рекомендована література. Базова.

1. Архитектурное проектирование жилых зданий: Учебник для ВУЗов/ Под ред. М.В.Лисициана, Е.С.Пронина. – М.; Стройиздат, 1990. – 488с.

Допоміжна

1. Архитектура жилища. Ю.Репин. Киев. КП «НИИСЭП» - ИПЦ «Тираж», 2003.

Інформаційні ресурси

1. Кабінет Міністрів України / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua/>

2. Законодавство України / [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.rada.kiev.ua/>

3. Державний комітет статистики України / [Електронний ресурс]. – режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

4. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>

5. Рівненська обласна універсальна наукова бібліотека (м. Рівне, майдан Короленка, 6) / [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.lib.rv.ua/>

6. Рівненська централізована бібліотечна система (м. Рівне, вул. Київська, 44) / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://cbs.rv.ua/>

7. Цифровий репозиторій ХНУГХ ім. А.Н. Бекетова / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua/> «АРХІТЕКТУРА ЖИТЛОВИХ БУДІВЕЛЬ»
<http://eprints.kname.edu.ua/44494/1/2016%2052%D0%9C%20%D0%9F%D1%80%D0%B0%D0%BA%D1%82%D0%B8%D1%87%D0%B5%D1%81%D0%BA%D0%B8%D0%B5%20%D0%96%D0%97%20%D0%A1%D0%BC%D0%B8%D1%80%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B0%20%28%D1%83%D0%BA%D1%80%29.pdf>
8. Цифровий репозиторій Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна / [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<http://dspace.univer.kharkov.ua/handle/123456789/568>
9. Наукова бібліотека НУВГП (м. Рівне, вул. Олекси Новака, 75) / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://nuwm.edu.ua/naukova-biblioteka>
http://nuwm.edu.ua/MySQL/page_lib.php

Національний університет
водного господарства
та природокористування